

สภาก่อตั้งของจังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สภาพทั่วไปทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะทางด้านกายภาพ

ที่ตั้ง

จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศไทย ประมาณ
เส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 99 องศาตะวันออก
อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,027 ฟุต (310 เมตร)
ส่วนกว้างที่สุดของจังหวัดจากตะวันตกถึงตะวันออกประมาณ
138 กิโลเมตร ส่วนยาวจากเหนือจดใต้ประมาณ 320
กิโลเมตรห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 750 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

-ทิศเหนือ ติดต่อรัฐเชียงตุง ของประเทศเมียนมาร์
ตลอดแนวยาวประมาณ 227 กิโลเมตร
-ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดลำพูนและจังหวัดตาก
-ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง
และจังหวัดลำพูน
-ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ 20,107.057 ตารางกิโลเมตร หรือ
12,566,910 ไร่ พื้นที่ป่าไม้
10,397,674 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร
1,562,679 ไร่ ภูมิประเทศส่วนใหญ่
เป็นป่าและภูเขาสูงชันใหญ่ๆน้อย

บริเวณที่ราบลุ่ม

ที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วน
ของอำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง
อำเภอแม่ริม อำเภอเมือง อำเภอสารภี

และอำเภอดอยเต่า ที่ราบลุ่มแม่น้ำกก
ครอบคลุมพื้นที่บริเวณอำเภอฝาง และ

อำเภอแม่อาง

เทือกเขาที่สำคัญ

เทือกเขาแดนลาว อยู่ด้านเหนือกั้นพรม

แดนไทย-พม่า ติดต่อกับเทือกเขาถนน

ธงชัยมียอดเขาที่สำคัญได้แก่ ดอยผ้าห่มปก

อำเภอฝาง สูง 2,285 เมตร ดอยอ่างขาง

อำเภอฝาง สูง 1,931 เมตร ดอยหลวง

อำเภอเชียงดาว สูง 2,170 เมตร

เทือกเขาถนนธงชัย อยู่ทางทิศตะวันตก

ของแม่น้ำปิง มียอดเขาที่สำคัญได้แก่

ดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง สูง 2,575

เมตร เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย

ดอยปุย อำเภอเมือง สูง 1,685 เมตร

ดอยสุเทพ อำเภอเมือง สูง 1,601 เมตร

เทือกเขาผีปันน้ำ อยู่ด้านทิศตะวันออกของ

แม่น้ำปิงต่อจากเทือกเขาแดนลาว มียอด

เขาที่สำคัญคือ ดอนขุนตาน สูง 1,374

เมตร ดอยช้าง สูง 1,465 เมตร ผ่าน

อำเภอพร้าว อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอ

สันกำแพง

ภูมิอากาศ

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีอากาศเย็นสบายน่าอยู่ ดินฟ้า

อากาศทั่วไปเหมาะแก่การทำเกษตร สามารถเพาะปลูกพืช

ได้เกือบทุกชนิดในทุกฤดูกาล อุณหภูมิโดยทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี 25.20 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนเฉลี่ย 30 องศาเซลเซียส ทั้งนี้อากาศจะร้อนจัดในเดือนเมษายนของทุกปี และฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่มิถุนายน-ตุลาคม และจะมีฝนตกชุกในเดือนกันยายน เฉลี่ยปริมาณฝนทั้งปี 1,159.1 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย 43.8% สูงสุดเฉลี่ย 87.4%

ฤดูกาลต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่สามารถแบ่งได้ดังนี้

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม และอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน-ตุลาคม และมีฝนตกหนักในเดือนสิงหาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ และอากาศจะหนาวเหน็บมากระยะเดือนธันวาคม และมกราคม

ทรัพยากรธรรมชาติ

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นที่สูงและภูเขา ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ๆ ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ แหล่งน้ำ แหล่งแร่ ความอุดมสมบูรณ์ของดินและอื่น ๆ จึงทำให้จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีความสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก ถึงแม้ว่าทรัพยากรธรรมชาติบางชนิด เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ จะถูกทำให้เสื่อมโทรมไปอย่างมากก็ตาม

ทรัพยากรดิน ทรัพยากรดินของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือตอนบนด้วยกันแล้ว ก็จัดได้ว่าเป็นเขตที่มีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด คือ นอก จากจะมีที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงแล้ว ก็ยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชไร่ถึง 227,258 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 29.06 ของพื้นที่ภาคเหนือที่มีคุณภาพดินชั้นดินซึ่งดินชั้นดินมีอยู่เพียง 781,954 ไร่ หรือ ร้อยละ 1.22 ของพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเท่านั้น

ทรัพยากรน้ำ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขตที่มีความสมบูรณ์ทั้งนี้เนื่องจากสภาพภูมิ-ประเทศที่เป็นป่าเขา จึงเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำสายต่าง ๆ มากมาย ซึ่งลำน้ำบางสายไม่ เพียงแต่จะมีความสำคัญต่อประชากรในจังหวัดเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อประชากรในจังหวัดอื่น ที่อาศัยอยู่ทางใต้ของลำน้ำด้วย แหล่งน้ำที่สำคัญที่สุดของจังหวัด คือ แม่น้ำปิง ซึ่งมีต้นน้ำอยู่บริเวณ เทือกเขาแดนลาว ในเขตท้องที่อำเภอเชียงดาว ไหลผ่านลงมาทางใต้ผ่านอำเภอเชียงดาว, อำเภอแม่แตง, อำเภอแม่ริม และอำเภอเมืองเชียงใหม่ แล้วไหลผ่านลงไปยังจังหวัดลำพูนบรรจบ กับแม่น้ำวังที่จังหวัดตาก ไหลผ่านจังหวัดกำแพงเพชร ไปบรรจบแม่น้ำยมและน่านที่ปากน้ำโพ ที่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยที่แม่น้ำปิงเกิดจากกลุ่มน้ำย่อย ๆ หลายแห่งที่เป็นต้นกำเนิดลำน้ำสายสำคัญ อีกหลายสาย ได้แก่ ลำน้ำแม่แตง ลำน้ำแม่จิด ลำน้ำแม่ชาน ลำน้ำแม่วาง ลำน้ำแมยออด ลำน้ำแม่แจ่ม ลำน้ำแม่ตัน เป็นต้น ซึ่งลำน้ำต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่หล่อเลี้ยง ประชากรของจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งเพื่อการบริโภค-อุปโภค และเกษตรกรรม

ทรัพยากรป่าไม้ นอกจากจังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญแล้วยังเป็น แหล่งที่มีทรัพยากรป่าไม้ที่สมบูรณ์แหล่งหนึ่งในภาคเหนือ จากการสำรวจโดยใช้ภาพถ่ายจากดาว เทียมในปี 2525 พบว่ามีพื้นที่ป่าไม้เหลืออยู่ประมาณ 16,702 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 83.06 ของพื้นที่จังหวัด สภาพป่าโดยทั่วไปเป็นป่าไม้เบญจพรรณ ป่าดงดิบและป่าไม้ชนิดอื่นๆ ปะปน กัน มีไม้ที่สำคัญ ๆ ซึ่งเป็นไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจอยู่หลายชนิด เช่น ไม้สัก ไม้กระยาเลย เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการตัดไม้ทำลายป่า ทั้งเพื่อการค้าและเกษตร ได้ทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดจำนวนลงอย่างมากมาย ซึ่งในช่วงระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมา(2523-2536) มีพื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายถึง 675 ตารางกิโลเมตรคิดเป็นอัตราการทำลายเฉลี่ยปีละประมาณ 191 ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้มีการกำหนดเขตป่าไม้ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 24 ป่า อุทยานแห่งชาติ 3 อุทยาน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ 2 แห่ง

ทรัพยากรแร่ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ได้แก่ ทรัพยากรแร่ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งชนิดและปริมาณแร่ แร่ที่สำคัญคือ ดีบุก วุลแฟรม ซีไลต์ ฟลูออไรท์ แบไรท์ พลวง แมงกานีส โดยที่แหล่งแร่ต่าง ๆ เหล่านี้ได้กระจายอยู่ตามท้องที่อำเภอต่าง ๆ ทั่วจังหวัด เขตที่มีการผลิตแร่ของจังหวัดคือ อำเภอฮอด, อำเภอดอยเต่า, อำเภอแม่แจ่ม, อำเภออมก๋อย, อำเภอสะเมิง, อำเภอจอมทอง, อำเภอฝาง, อำเภอหางดง, อำเภอแม่แตง, อำเภอสันป่าตอง, อำเภอดอยสะเก็ด และอำเภอสันทราย รวม 12 อำเภอ ซึ่งรวมแล้วมีเหมืองแร่ทั้งหมดจำนวน 85 เหมือง รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 14,881 ไร่ อยู่ในการขุดเจาะจำนวน 45 เหมือง เป็นเนื้อที่ประมาณ 8,608 ไร่

๗ สิ้นเดือนธันวาคม 2535 มีสาขาธนาคารพาณิชย์เปิดดำเนินการใหม่ทั้งหมด 11 แห่ง เงินฝากที่สาขาธนาคารพาณิชย์ ๗ สิ้นเดือนธันวาคม 2535 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.2 เป็น 41,581.3 ล้านบาท (เงินฝากในอำเภอเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.6 เป็น 33,066.2 ล้านบาท เงินฝากในเขตอำเภอรอบนอกเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 เป็น 8,515.1 ล้านบาท) เงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.9 เป็น 48,392.1 ล้านบาท (เงินให้สินเชื่อในอำเภอเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.4 เป็น 40,410.2 ล้านบาท เงินให้สินเชื่อในอำเภอรอบนอกเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.9 เป็น 7,981.9 ล้านบาท)

การผลิตการลงทุน และบริการ

พื้นที่ทำการเกษตร การกลีกรรรมเป็นสาขาการผลิตที่มีความสำคัญสาขาหนึ่งของ จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณร้อยละ 80 ของประชากรมีอาชีพทางด้านเกษตร พื้นที่ถือครองการ เกษตรจำนวน 1,354,550 ไร่ จากพื้นที่ทั้งจังหวัดประมาณ 12,566,910 ไร่หรือคิดเป็นร้อยละ 10.78 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด แยกเป็นที่อยู่อาศัยประมาณ 75,409 ไร่ ที่ทำนาประมาณ 692,598 ไร่ พืชไร่ประมาณ 229,665 ไร่ พืชสวนประมาณ 259,337 ไร่ พืชผักและไม้ดอกประมาณ 77,280 ไร่ ที่ใช้เลี้ยงปศุสัตว์ประมาณ 1,658 ไร่ ที่รกร้างว่างเปล่าประมาณ 13,231 ไร่ และที่อื่น ๆ ประมาณ 5,372 ไร่

ผลผลิตกระเทียม เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.6 เป็น 40,492 ตัน จากพื้นที่เพาะปลูกเพิ่ม ขึ้น เนื่องจากราคาที่สูงปี 2534 และปี 2535 จึงใจให้เกษตรกรเพาะปลูกมากขึ้น และผลผลิต หอมหัวใหญ่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 54.7 เป็น 66,227 ตัน

ทางด้านใบยาเวอร์จิเนีย ปี 2534/35 ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 9,477,867 กิโลกรัม เทียบกับ 8,208,759 กิโลกรัม ปีก่อน ปีนี้โรงงานยาสูบรับซื้อใบยาเวอร์จิเนียเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 เป็น 6,746,064 กิโลกรัม โดยรับซื้อในโควต้าปกติ 5,312,199 กิโลกรัม โควต้ากอง กลาง 148,873 กิโลกรัม และโควต้ากรณีพิเศษถึง 1,285,924 กิโลกรัม ช่วยให้ราคาใบยาไม่ ตกต่ำ แม้ว่าปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นดังกล่าว ราคาใบยาเวอร์จิเนียเฉลี่ยกิโลกรัมละ 50.6 บาท เทียบกับกิโลกรัมละ 49.2 บาท ปีก่อน

ส่วนพืชไร่ชนิดอื่น ได้แก่ ถั่วเหลือง ผลผลิตลดลงร้อยละ 28.0 เหลือ 38,780 ตัน จากการที่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลง ผลผลิตข้าวโพดลดลงร้อยละ 46.0 เหลือ 4,994 ตัน เนื่อง จากกระทบกับภาวะความแห้งแล้งในช่วงเจริญเติบโต และผลผลิตถั่วลิสงลดลงร้อยละ 24.1 เหลือ 5,459 ตัน ตามพื้นที่เพาะปลูกที่ลดลง

การปลูกลำไย

การปลูกลำไยในจังหวัดเชียงใหม่มีลักษณะการปลูกรายย่อยหรือเป็นการปลูกรูปแบบครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการปลูกลำไยในลักษณะฟาร์มมีบ้างแต่ก็ไม่แพร่หลาย ลำไยส่วนใหญ่จะปลูกริมไร่และบริเวณภายในจังหวัด สำหรับการส่งออกโค กระบือ สุกร ไก่ ไปจำหน่ายยังต่างจังหวัดเชียงใหม่แทบจะไม่มีเลย เพราะใช้บริเวณภายในจังหวัดก็ไม่เพียงพออยู่แล้ว สำหรับในปี พ.ศ. 2535 จังหวัดเชียงใหม่มีลำไยประมาณ 4,073,217 ตัน ได้เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2534 ประมาณร้อยละ 4.79

ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดเชียงใหม่ จากภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2528 ได้พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ป่าไม้ 16,210 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 10,131,200 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 80.62 ของเนื้อที่ทั้งจังหวัดในช่วงระยะเวลา 2 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 ป่าไม้ถูกทำลายไปประมาณ 205,000 ไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 2.02 ของพื้นที่ทั้งหมดหรือประมาณร้อยละ 1.64 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด พอมาในปี พ.ศ. 2534 พื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่ป่าที่มีอยู่เดิมจากการที่ทางราชการได้เคยประกาศพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 26 ป่า มีเนื้อที่ 12,493,750 ไร่ โดยมีป่าแฉ่งซึ่งอยู่ในเขตอำเภอแม่แจ่มมีเนื้อที่มากที่สุดประมาณ 2,412,006.25 ไร่ อุทยานแห่งชาติมี 3 แห่งคือ ดอนอินทนนท์ ดอยสุเทพ-ปุย และศรีล้านนา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 2 แห่งคือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอมก๋อย วนอุทยานแห่งชาติมี 6 แห่ง ได้แก่ วนอุทยานแห่งชาติบ่อน้ำร้อนฝาง วนอุทยานแห่งชาติออบหลวง วนอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สา วนอุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดหมอก-วังฮ้าง วนอุทยานแห่งชาติโป่งเต๋อด และวนอุทยานแห่งชาติม่อนหินไหล ป่าไม้โดยทั่วไปเป็นป่าไม้เบญจพรรณ ป่าดงดิบ เขา และป่าเต็งรัง มีไม้สำคัญได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้กระยาเลย ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้สน เป็นต้น จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดเชียงใหม่ถูกบุกรุกทำลายไปเป็นจำนวน 3,280,625 ไร่

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการบุกรุกทำลายป่าของพวกเขา เพื่อต้องการพื้นที่ในการทำไร่เลื่อนลอย เพาะปลูกพืชเสียดัด พืชไร่และพืชเกษตรต่าง ๆ ซึ่งยากแก่การป้องกันและควบคุม นอกจากนี้ส่วนราชการต่าง ๆ ยังเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติโดยการสร้างอ่างเก็บน้ำ หรืออาคารสถานที่ หรือในรูปของสหกรณ์นิคมต่าง ๆ ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ไม่มีโอกาสที่จะกลับมาเป็นพื้นที่สีเขียวเหมือนป่าไม้ได้อีกต่อไป

การประมง

การประมงในจังหวัดเชียงใหม่มีเฉพาะการประมงน้ำจืดตามแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่ทางราชการสร้างขึ้น เช่น แอ่งน้ำแม่ปิง ลำห้วย หนอง คลอง บึงและอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น การประมงโดยทั่วไปเป็นลักษณะการทำเพื่อบริโภค นำไปจำหน่ายมีไม่มากนัก ดังนั้นอาชีพการประมงจึงยังไม่แพร่หลาย ในปี พ.ศ. 2535 จำนวนพันธุ์ปลาที่ปล่อยตามแหล่งน้ำต่าง ๆ ในทุกอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนทั้งสิ้น 9,460,600 ตัว เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2534 ประมาณร้อยละ 1.71 พันธุ์ปลาที่ปล่อยได้แก่ ปลาตะเพียนขาว ปลายี่สกเทศ ปลาไน ปลานิล ปลาจิ้น และปลาสร้อย

อุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมปี พ.ศ. 2535 ขยายตัวจากปี พ.ศ. 2534 ในอัตราที่ชะลอตัวลง แม้ว่าอุตสาหกรรมหลายประเภทจะทำการผลิตเพิ่มขึ้น แต่บางประเภทการผลิตลดลง

อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางเกษตรซึ่ง ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารผักและผลไม้กระป๋อง ในปี 2535 ไม่มีปัญหาเรื่องวัตถุดิบขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตร เช่น สันจี่ ลำไย มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปและเซรามิค ยังเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ทำให้การผลิตเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลาดส่งออกเซรามิคที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น ยองกง สิงคโปร์ และเกาหลี

นอกจากนั้นอุตสาหกรรมโรงบ่มและอบใบยาขยายตัวตามผลผลิตใบยาที่เพิ่มขึ้น แต่อุตสาหกรรมประเภททำการผลิตได้น้อยกว่าปี พ.ศ. 2534 ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้ที่ทำจากไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักเลียนแบบของเก่า ประสบปัญหาการขาดแคลนไม้ที่ใช้เป็นวัตถุดิบ มีเพียงผู้ประกอบการรายใหญ่ที่สามารถนำเข้าไม้จากต่างประเทศได้ (สหภาพพม่า, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) นอกจากนี้อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องเซิน อัญมณี และเครื่องเงิน ซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่นำเข้ามาจากสหภาพพม่าก็มีปัญหาขาดแคลนเช่นกัน เพราะประสบอุปสรรคในการนำเข้า

มีข้อสังเกตว่า จากการที่อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกขยายตัวเป็นลำดับ ทำให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ ที่ตามมาในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น การเปิดบริการด้านการค้าระหว่างประเทศ ธุรกิจบรรจุภัณฑ์ ธุรกิจแอร์คาโก เป็นต้น

เหมืองแร่

ปริมาณการผลิตแร่ลิกไนต์ปี พ.ศ. 2535 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2534 ร้อยละ 13.6 เป็น 189,199 ตัน ตามความต้องการของโรงงานปูนซีเมนต์ และโรงบ่มใบยาสูบ ส่วนแร่ซีไลท์ผลผลิตอยู่ในระดับเดียวกันกับปี พ.ศ. 2534 จำนวน 39 ตัน ส่วนแร่ฟลูออไรด์ และแร่โปแตสเซียมผลผลิตลดลงร้อยละ 81.4 และร้อยละ 11.7 เหลือ 105 ตัน และ 1,235 ตัน

ตามลำดับ

การพาณิชย์กรรม

จังหวัดเชียงใหม่มีผู้ประกอบการธุรกิจ ซึ่งจดทะเบียนประเภทต่าง ๆ จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2533 รวม 12,055 ราย แยกได้เป็นประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 152 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 2,729 ราย บริษัทจำกัดจำนวน 1,704 ราย ร้านค้าเอกชนทั่วไปได้จดทะเบียนพาณิชย์จำนวน 7,470 ราย ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งจดทะเบียนประเภทต่าง ๆ ได้

เพิ่มขึ้นเป็น 14,107 รายหรือเพิ่มร้อยละ 17.02 ประกอบด้วยห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 165 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 3,514 ราย บริษัทจำกัด 2,482 ราย และร้านค้าเอกชนทั่วไปที่จดทะเบียนพาณิชย์ 7,919 ราย

ภาวะการก่อสร้าง

ภาวะการก่อสร้างของจังหวัดเชียงใหม่ปี พ.ศ. 2535 โดยรวมชะลอตัวลงเนื่องจากปี พ.ศ. 2534 เป็นผลจากสาเหตุสำคัญคือ โครงการอาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม ยังมีจำนวนเหลืออยู่มากที่ยังจำหน่ายไม่หมดเพราะราคาขายอยู่ในเกณฑ์สูง แม้ว่าเจ้าของโครงการจะหันมาใช้วิธีปรับปรุงราคาจำหน่ายลง แต่ภาวะจำหน่ายก็ยังไม่คล่องตัวประกอบกับเกิดเหตุการณ์ไม่สงบทางการเมืองในช่วงกลางปี ดังนั้นโครงการก่อสร้างส่วนใหญ่จึงเป็นโครงการเดิมที่ผู้ประกอบการเร่งทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตามในปีนี้มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัสดุก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ จึงทำให้โครงการที่ดำเนินการก่อสร้างคล่องตัวกว่าปีก่อน

พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างในเขตเทศบาลเชียงใหม่ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ

34.3 เหลือ 591,116 ตารางเมตร โดยการก่อสร้างเพื่อที่อยู่อาศัยลดลงจากปีก่อน ร้อยละ

56.8 เหลือ 241,469 ตารางเมตร ส่วนประเภทพาณิชย์กรรมลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 18.3

เหลือ 196,323 ตารางเมตร

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของจังหวัดเชียงใหม่ปี พ.ศ. 2535 ยังคงซบเซาต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเฉพาะการซื้อขายที่ดิน ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ราคาที่ดินอยู่ในเกณฑ์สูงจากการซื้อขายเพื่อการเก็งกำไรในช่วงก่อน ทำให้การค้าที่ดินส่วนใหญ่อยู่ในระยะอึดตัวประกอบกับมีวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศ ทำให้นักลงทุนไม่มั่นใจในสถานการณ์ที่จะลงทุน และธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังในการให้สินเชื่อที่มีต่อโครงการพัฒนาที่ดินต่าง ๆ โครงการ

พัฒนาที่ดินในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่จะขายได้เฉพาะแปลงย่อย เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยเท่านั้น ผลกระทบอีกประการหนึ่งที่ส่งผลให้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ชะงักตัวลง ได้แก่กฎระเบียบของทางราชการ กล่าวคือพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินประกาศใช้เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2535 ที่กำหนดว่า ห้ามไม่ให้ก่อสร้างอาคารสูงเกิน 23 เมตร ในรัศมี 20 เมตร จากลำน้ำปิงและรัศมี 100 เมตร ห่างจากวัด สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ประเภทอาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม ความเคลื่อนไหวทางด้านสินเชื่อขายมีไม่มากนัก เนื่องจากจำนวนบ้านและห้องพักที่ยังเหลือตกค้างอยู่มากทำให้ตลาดเป็นของผู้ซื้อ อย่างไรก็ตามธุรกิจบ้านจัดสรรโครงการขนาดกลางและขนาดเล็กก็ยังเป็นที่ต้องการของประชาชน

การบริการและการท่องเที่ยว

ภาคบริการและการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2535 แม้ว่าจะมีเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศช่วงครึ่งแรกของปีซึ่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวก็ตาม แต่ภาวะการท่องเที่ยวได้กระเตื้องในช่วงปลายปี โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นจากปี 2534 ร้อยละ 6.0 เป็น 1.41 ล้านคน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.5 เป็น 0.59 ล้านคน สำหรับจำนวนผู้โดยสารที่เดินทางผ่านท่าอากาศยานเชียงใหม่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 เป็น 1.32 ล้านคน จากการที่นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้ธุรกิจบริการต้องเปลี่ยนรูปแบบการบริการ เช่น โรงแรมมีนโยบายปรับราคาห้องพักให้ลดลงเหมาะสมต่อการใช้จ่ายของคนไทย ผู้ประกอบการบริการท่องเที่ยวเน้นการบริการกลุ่มลูกค้าคนไทยมากขึ้น

การส่งเสริมการลงทุน

การส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่ระหว่างเดือน มกราคม-สิงหาคม 2535 มีผู้ประกอบการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน 9 ราย เงินลงทุน 522.2 ล้านบาท เทียบกับ 13 ราย เงินลงทุน 3,645.6 ล้านบาท ปีก่อน และมีผู้ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุน 4 ราย เงินลงทุน 113.2 ล้านบาท เทียบกับ 10 ราย เงินลงทุน 3,356.0 ล้านบาท ปีที่แล้ว เป็นกิจการประเภทผลิตภัณฑ์อาหารกระป๋อง ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์เนย และเสื้อผ้าสำเร็จรูป

สภาพทางสังคม

ประชากร

จำนวนประชากรในปี พ.ศ. 2535 จังหวัดเชียงใหม่มีประชากรทั้งสิ้นประมาณ 1,435,158 คน เป็นชายประมาณ 729,366 คน หรือประมาณร้อยละ 50.82 ของประชากรทั้งหมดและเป็นหญิงประมาณ 705,792 คน หรือประมาณร้อยละ 49.18 ของประชากรทั้งหมด อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมืองเชียงใหม่มีประชากรประมาณ 237,894 คน หรือประมาณร้อยละ 16.58 ของประชากรทั้งจังหวัด รองลงมาได้แก่ อำเภอจอมทอง อำเภอสันทราย อำเภอสันกำแพง และอำเภอฝางตามลำดับ

ประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ประกอบด้วยชาวไทยภาคเหนือ ภาคกลาง ชาวไทยภูเขา และอพยพถิ่นฐานมาจากภาคอื่น ๆ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีประมาณร้อยละ 97 ของประชากรทั้งหมดรองลงมาได้แก่ ศาสนาคริสต์อีกร้อยละ 2 ของประชากรทั้งจังหวัด ส่วนศาสนาอิสลามมีอยู่ประมาณร้อยละ 1 ด้านภาษาพูดใช้ภาษาไทยภาคเหนือและภาคกลางเป็นส่วนใหญ่

สำหรับประชากรชาวเขาในปี พ.ศ. 2535 มีทั้งหมด 180,170 คน กระจายอยู่เกือบทุกอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดคือ อำเภออมก๋อย และอำเภอแม่แจ่ม ซึ่งรวมประชากรทั้ง 2 อำเภอ แล้วมีจำนวนประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรชาวเขาทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่และอาชีพหลักของชาวเขาคือ การเกษตรกรรมและรับจ้าง จังหวัด

เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีชาวเขาอาศัยอยู่มากที่สุด จากการสำรวจประชากรชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่พบว่ามีชาวเขาจำนวน 8 เผ่า อาศัยอยู่ใน 1,062 หมู่บ้าน ของ 17 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ จำนวน 38,087 ครอบครัว และมีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 180,170 คน

ความหนาแน่นของประชากร จังหวัดเชียงใหม่พื้นที่ทั้งสิ้น 20,107.05 ตารางกิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2535 มีจำนวนประชากรทั้งหมด 1,435,158 คน มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด 362,099 หลังคาเรือน มีประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร 71.38 คน จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อหลังคาเรือน 3.96 คน อำเภอที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดคือ อำเภอเมืองที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยมีประชากรเฉลี่ย 3,337.82 คน รองลงมาคือ อำเภอสารภีมีประชากรเฉลี่ย 782.53 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ส่วนอำเภอที่มีประชากรเบาบางที่สุดคือ กิ่งอำเภอเวียงแหงมีประชากรเฉลี่ย 12.98 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับปีพ.ศ. 2533 ซึ่งมีประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร 69.26 คน จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อหลังคาเรือน 4.66 คน จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.06 ในขณะที่ประชากรเฉลี่ยต่อหลังคาเรือนได้ลดลงเป็นร้อยละ 15.02

การจ้างงาน

ในปี พ.ศ. 2534 จังหวัดเชียงใหม่มีประชากรทั้งสิ้น 1,397,866 คน ประชากรอายุต่ำกว่า 13 ปี มีจำนวน 279,433 คน หรือร้อยละ 19.99 ของประชากรทั้งหมด ประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป) มีจำนวน 1,118,433 คน หรือร้อยละ 80.01 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่

ประชากรในวัยทำงานเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 805,450 คน หรือร้อยละ 57.62 ของประชากรทั้งจังหวัด และเป็นผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน 312,983 คน หรือร้อยละ 22.39 ของประชากรทั้งจังหวัด

ประชากรผู้อยู่ในกำลังแรงงาน เป็นผู้ที่มีงานทำ 689,787 คน หรือร้อยละ 85.64 ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน เป็นผู้ว่างงานจำนวน 52,516 คน หรือร้อยละ 6.52 ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานและเป็นผู้รอฤดูกาลเกษตร จำนวน 63,147 คน หรือร้อยละ 7.84 ของผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน

ประชากรผู้มีงานทำประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ 72.40 ของประชากรผู้มีงานทำทั้งหมด นอกนั้นประกอบอาชีพทางด้านพาณิชย์กรรมและบริการประมาณร้อยละ 15.20 ของประชากรผู้มีงานทำทั้งหมด และประกอบอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรมประมาณร้อยละ 12.4 ของผู้มีงานทำทั้งหมด

การศึกษา

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 1,092 แห่ง แยกเป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 37 แห่ง สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จำนวน 929 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน จำนวน 89 แห่ง สังกัดสำนักงานเทศบาล จำนวน 11 แห่ง สังกัดตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 14 แห่ง นอกนั้นเป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ จำนวน 9 แห่ง และเป็นระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 แห่ง

จำนวนครู-อาจารย์ ในสถาบันศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 15,880 คน นักเรียน-นักศึกษา 270,145 คน อัตราเฉลี่ยระหว่างครูกับนักเรียนในระดับประถมศึกษา 1:15.24 ในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาเป็น 1:21.50

การสาธารณสุข

การแพทย์การอนามัยของจังหวัดเชียงใหม่มีความเจริญก้าวหน้า และทันสมัยมากที่สุดเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในเขตภาคเหนือ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีคณะแพทยศาสตร์, คณะทันตแพทย์, คณะเภสัชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์

ซึ่งในแต่ละปีสามารถผลิตบุคลากรทางด้าน การแพทย์, การพยาบาล, เภสัช, ทันตแพทย์ ออกมา ให้การบริการแก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามถึงแม้จังหวัดเชียงใหม่จะมีโรงพยาบาล และสถานพยาบาลที่ทันสมัย ทั้งของรัฐบาลและเอกชน แต่สถานพยาบาลเหล่านี้จะกระจุกตัวอยู่ เฉพาะในเขตตัวเมืองเชียงใหม่ สำหรับบางอำเภอรอบนอกยังไม่มีโรงพยาบาลความเจริญทาง การแพทย์ และการพยาบาลยังกระจายไปไม่ทั่วถึง จึงก่อให้เกิดปัญหาการรักษาพยาบาลในเขตพื้นที่ อำเภอต่างไกล

ในปี พ.ศ. 2535 จังหวัดเชียงใหม่มีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ กล่าวคือ โรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 10 แห่ง สถานีอนามัย 215 แห่ง สถานบริการชุมชน 86 แห่ง โรงพยาบาลสังกัดอื่นของรัฐ 8 แห่ง และสถานบริการสาธารณสุขของเอกชน ได้แก่ โรงพยาบาล 10 แห่ง คลินิกแพทย์ 235 แห่ง คลินิกทันตกรรม 60 แห่ง สถานผดุงครรภ์ 21 แห่ง ชายยาแผนปัจจุบันทั้งหมด 180 แห่ง ชายยาปัจจุบันที่มีเภสัชกรเป็นผู้ถือใบอนุญาต 63 แห่ง ชายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตราย 107 แห่ง และชายยาแผนโบราณ 29 แห่ง

การปกครอง

ก. การบริหารการปกครอง

จังหวัดเชียงใหม่มีหน่วยงานที่กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จัดตั้งขึ้นภายในหน่วยงาน ซึ่งแยกออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีสายบังคับบัญชาขึ้นตรง ต่อส่วนกลางมีด้วยกัน 271 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจในจังหวัดประมาณ 13 หน่วยงาน

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายถึง หน่วยงานที่มีสายบังคับบัญชาขึ้นตรง ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด มีด้วยกันทั้งสิ้น 30 หน่วยงาน

ค. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการบริหารราชการตามหลักการ กระจายอำนาจ กล่าวคือเป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนปกครองกันเอง เพื่อให้ประชาชนเกิด

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และรู้จักการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อยังประโยชน์ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าเพราะประชาชน ในท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหา และความต้องการได้ดีกว่าผู้อื่น จังหวัดเชียงใหม่แบ่งราชการบริหารส่วนท้องถิ่นออกเป็น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด ยกเว้นในเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล
- เทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นการจัดรูปการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยประชาชนเลือกตั้งสภาเทศบาล เลือกตั้งนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ในการบริหารงานท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารอิสระ

ข. การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดเชียงใหม่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 19 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ 197 ตำบล

182 สภาตำบล 1,729 หมู่บ้าน

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล สุขาภิบาล และสภาตำบล

อำเภอ	ตำบล	สภาตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	สุขาภิบาล
เมือง เชียงใหม่	16	9	58	1	1
จอมทอง	10	9	109	-	1
เชียงดาว	7	7	67	-	1
ดอยสะเก็ด	14	14	104	-	1
ฝาง	8	8	82	-	1
พร้าว	11	11	100	-	1
แม่แจ่ม	7	7	82	-	1
แม่แตง	13	12	111	-	2
แม่ริม	11	11	83	-	1
แม่สาย	6	6	66	-	1
สะเมิง	5	5	44	-	1
สันกำแพง	16	14	138	-	2
สันทราย	12	10	107	-	2
สันป่าตอง	10	9	111	-	2
สารภี	12	12	100	-	1
หางดง	11	10	88	-	2
อมก๋อย	6	6	78	-	1
ฮอด	6	6	53	-	1
ดอยเต่า	6	6	40	-	1

อำเภอ	ตำบล	สภาตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	สุขาภิบาล
กิ่ง อ. เวียงแหง	2	2	20	-	-
กิ่ง อ. ไชยปราการ	4	4	37	-	-
กิ่ง อ. แม่จาง	4	4	51	-	1
รวม	197	182	1,729	1	25

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่

การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของภาคเหนือตอนบน และมีพื้นที่บางส่วนติดต่อกับชายแดนเมียนมาร์ ทำให้มีทางหลวงสายที่สำคัญ ๆ เชื่อมติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง จังหวัดภาคกลาง และจังหวัดภาคอีสาน สรุปได้ดังนี้

- ก. เส้นทางสู่กรุงเทพฯ มี 2 เส้นทางหลักคือ
1. เชียงใหม่ - ลำพูน - ลำปาง - เกิน - ตาก - กำแพงเพชร - นครสวรรค์ - อ่างทอง - ออยุธยา - กรุงเทพฯ รวมระยะทางทั้งสิ้น 697 กิโลเมตร
 2. เชียงใหม่ - ลำปาง - เด่นชัย - พิษณุโลก - นครสวรรค์ - อ่างทอง - ออยุธยา - กรุงเทพฯ รวมระยะทางทั้งสิ้น 713 กิโลเมตร
- ข. เส้นทางสู่ภาคอีสาน มี 4 เส้นทาง คือ
1. เชียงใหม่ - ลำปาง - ตาก - สุโขทัย - หล่มสัก - ขอนแก่น รวมระยะทางทั้งสิ้น 774 กิโลเมตร

2. เชียงใหม่ - ลำปาง - อุดรดิตถ์ - พิษณุโลก - โคกสำโรง - สี่คิ้ว - นครราชสีมา รวมระยะทางทั้งสิ้น 763 กิโลเมตร

3. เชียงใหม่ - ลำปาง - อุดรดิตถ์ - พิษณุโลก - นครไทย - ด่านซ้าย - เลย - หนองบัวลำภู - อุดรธานี รวมระยะทางทั้งสิ้น 715 กิโลเมตร

4. เชียงใหม่ - ลำปาง - เด่นชัย - อุดรดิตถ์ - พิษณุโลก - ชัยภูมิ - บุรีรัมย์-สุรินทร์ - ศรีสะเกษ - อุบลราชธานี รวมระยะทางทั้งสิ้น 1,055 กิโลเมตร

ค. เส้นทางสู่ภาคเหนือตอนบนและชายแดนประเทศเมียนมาร์

1. เชียงใหม่ - เวียงป่าเป้า - แม่สรวย - เชียงราย - แม่สาย รวมระยะทางทั้งสิ้น 246 กิโลเมตร

2. เชียงใหม่ - ฮอด - แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน รวมระยะทางทั้งสิ้น 349 กิโลเมตร

3. เชียงใหม่ - แม่ริม - แม่แตง - ปาย - แม่ฮ่องสอน รวมระยะทางทั้งสิ้น 192 กิโลเมตร

4. เชียงใหม่ - แม่แตง - ฝาง - ท่าตอน - รวมระยะทางทั้งสิ้น 164 กิโลเมตร

ทางรถไฟ ปัจจุบันรถไฟสายกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ มีเพียงเส้นทางเดียว โดยผ่าน เชียงใหม่ - ลำพูน - ลำปาง - เด่นชัย - พิษณุโลก - นครสวรรค์ - พิจิตร - ลพบุรี - อัญญา - กรุงเทพฯ และเปิดการเดินทางและรถด่วนพิเศษ กรุงเทพฯ - เชียงใหม่ รวมวันละ 7 ขบวนไป-กลับ และนครสวรรค์ - เชียงใหม่ วันละ 2 ขบวน ไป-กลับ

การขนส่งทางอากาศ สนามบินนานาชาติเชียงใหม่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองรองจาก สนามบินดอนเมือง ปัจจุบันเป็นศูนย์กลางการบินระยะสั้น เชื่อมโยงจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ และระหว่างภาคเหนือกับภาคอื่น ๆ สนามบินมีขนาดกว้าง 45 x 3100 เมตร สามารถรองรับ การขึ้นลงของเครื่องบินโดยสารขนาดใหญ่ได้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้โดยสารที่เดินทางผ่านท่าอากาศยาน

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้โดยสาร	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2533	1,352,797	30.1
2534	1,219,955	-9.8
2535	1,321,937	8.4

ที่มา : ท่าอากาศยานเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

พระราชบัญญัติ

รายได้เทศบาล (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2534

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534

เป็นปีที่ 46 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2534"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ.2497

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 327 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 12 เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกิน
ร้อยละสิบของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ได้ทุกประเภทหรือเพียงบางประเภท คือ

- (1) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร ซึ่งสถานประกอบการอยู่ในเขตเทศบาล
- (2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ซึ่งร้านขายสุราอยู่ในเขตเทศบาล
- (3) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ซึ่งสถานที่เล่นการพนันอยู่ในเขตเทศบาล

ในการเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรานี้ เศษของหนึ่งบาทต้องตัดทิ้ง

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 12 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล

พ.ศ. 2497

"มาตรา 12 ทวิ เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้กำหนดเป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร ในอัตราดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละศูนย์ให้เทศบาลเก็บในอัตราร้อยละศูนย์

(2) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราอื่น ให้เทศบาลเก็บหนึ่งในเก้าของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 14 ภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรา 12 และมาตรา 12 ทวิ ให้ถือเป็นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

เทศบาลจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามมาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 12 ทวิ หรือมาตรา 13 เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อเทศบาลก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วให้ส่งมอบ

ให้แก่เทศบาลนั้น ๆ เว้นแต่ภาษีบำรุงเทศบาลตามมาตรา 11 ให้ส่งมอบให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดแบ่งให้เทศบาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 14 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497

" มาตรา 14 ทวิ การจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 12 (1) และการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 12 ทวิ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีดังกล่าว การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เทศบาลให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลรัษฎากร ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะและทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี ตลอดจนการควบคุมกำกับโดยกระทรวง ทบวง กรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา"

มาตรา 7 ในระหว่างที่เทศบาลยังมีได้ให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อเทศบาล ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อเทศบาลเพิ่มขึ้นอีกเท่ากับอัตราภาษีตาม มาตรา 12 ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

การเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรตามมาตรา ให้ถือเทศบาลได้มอบให้กรม สรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อเทศบาลตามมาตรา 14

มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัติ

รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ได้ยกเลิกภาษีการค้าและได้นำภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมาใช้แทน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาลให้สอดคล้องกับการใช้ภาษีดังกล่าวประกอบกันนับบัญญัติบางประการ ไม่สอดคล้องกับบทกฎหมายที่ได้เปลี่ยนไปแล้วสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

พระราชบัญญัติ

จัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่

ราชการส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2534

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534

เป็นปีที่ 46 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่
เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่ม
และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2534 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่ เทศบาล
สุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2503

มาตรา 4 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งซึ่งได้รับภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะอันเป็นรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล กฎหมายว่าด้วยรายได้สุขาภิบาล กฎหมายว่าด้วยระเบียบระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา และกฎหมายว่าด้วยราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะที่ได้รับทั้งจำนวนแก่กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรแก่ราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร

ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะเพื่อราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อกรมสรรพากรได้หักค่าใช้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ แล้ว ให้กรมสรรพากรส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะทั้งจำนวนแก่กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรตามมาตรานี้ และให้กรมสรรพากรแจ้งจำนวนภาษีดังกล่าวที่เรียกเก็บได้พร้อมทั้งค่าใช้จ่ายที่ได้หักไว้ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นทราบ

การจัดสรรเงินรายได้ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดวงเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวง

มาตรา 5 บรรดาฎีกากระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2505 ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปโดยอนุโลม ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีฎีกากระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ใช้บังคับได้

รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ.2534 ได้ยกเลิกภาษีการค้าและได้นำภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตเฉพาะมาใช้แทน และได้มีกฎหมายกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตเฉพาะเพื่อเป็นรายได้แก่ท้องถิ่นทำนองเดียวกับภาษีการค้า สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติจัดสรรเงินรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2505 พร้อมกับยกเลิกพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีการค้า ฯลฯ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

พระราชบัญญัติ

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 4)

พ.ศ. 2534

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2534

เป็นปีที่ 46 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม

ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่" "พนักงานเก็บภาษี" และ

"เสนาบดี" ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับแบบแสดงรายการทรัพย์สิน ประเมินภาษี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

"พนักงานเก็บภาษี" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่จัดเก็บ รับชำระ รวมทั้งเร่งรัดให้ชำระภาษี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า "กำหนด" ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

มาตรา 5 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า "รัฐวิสาหกิจ" ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ดังต่อไปนี้

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 6 ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่รัฐวิสาหกิจสำหรับพื้นที่ที่เป็นบริเวณต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่ใช้ประโยชน์โดยตรงของรัฐวิสาหกิจนั้น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดได้"

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกระเบียบและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้"

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 7 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 7 ทวิ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล ปลัดเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับในเขตสุขาภิบาล และผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษี"

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 8 ให้ผู้รับประเมินชำระภาษีปีละครั้งตามค่ารายปีของทรัพย์สิน คือ โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นกับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น นั้น ในอัตรา

ร้อยละสิบสองครึ่งของค่ารายปี

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ "ค่ารายปี" หมายความว่า จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เข้าได้ในปีหนึ่ง ๆ

ในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นให้เข้า ให้ถือว่าค่าเข้านั้นคือค่ารายปี แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีเหตุอันสมควรที่ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าค่าเข้านั้นมีใช้จำนวนเงินอันสมควรที่จะให้เข้าได้ หรือเป็นกรณีที่หาค่าเข้าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเองหรือด้วยเหตุประการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินค่ารายปีได้โดยคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา 10 ให้ยกเลิกความใน (2) ของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(2) ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะและทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการรถไฟโดยตรง"

มาตรา 11 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"(6) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของการเคหะแห่งชาติที่ผู้เช่าซื้ออาศัยอยู่เอง โดยมิได้ใช้เป็นที่พักเก็บสินค้าหรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้"

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 3)

พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา 19 ให้ผู้รับประเมินยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี แต่ถ้าในปีที่ล่วงมาแล้วมีเหตุจำเป็นอันเกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุอื่นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเลื่อนกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่งหรือในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจมีหนังสือสอบถามผู้เช่าหรือผู้ครอบทรัพย์สินเพื่อให้ตอบข้อความตามแบบพิมพ์เช่นเดียวกันได้ และผู้เช่าหรือผู้ครอบทรัพย์สินต้องตอบข้อสอบถามในแบบพิมพ์ดังกล่าว แล้วส่งคืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสอบถามในกรณีเช่นนี้ผู้เช่าหรือผู้ครอบทรัพย์สินต้องอยู่ในบทบังคับและมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับประเมินเพียงเท่าที่เกี่ยวกับการสอบถามข้อความ"

มาตรา 13 ให้ยกเลิกความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"มาตรา 20 ให้ผู้รับประเมิน ผู้เช่า หรือผู้ครอบทรัพย์สิน กรอกรายการในแบบพิมพ์ตามความเป็นจริงตามความรู้เห็นของตนให้ครบถ้วน และรับรองความถูกต้องของข้อความดังกล่าวพร้อมทั้งลงวันที่ เดือน ปี และลายมือชื่อของตนกำกับไว้แล้วส่งคืนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

การส่งแบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง จะนำไปส่งด้วยตนเอง มอบหมายให้ผู้อื่นไปส่งแทน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่าวันที่ส่งทางไปรษณีย์ เป็นวันยื่นแบบพิมพ์"

มาตรา 14 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 24 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษี
โรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 24 ทวิ ผู้รับประเมินผู้ใดไม่ยื่นแบบพิมพ์แสดงรายการเพื่อเสียภาษี
โรงเรือนและที่ดิน ตามมาตรา 19 หรือยื่นแบบพิมพ์ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่สมบูรณ์ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินและให้มีการแจ้งการประเมินย้อนหลัง ให้ผู้รับประเมินเสียภาษีตาม
ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินได้

การประเมินตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้ภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีไม่ยื่นแบบพิมพ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตาม มาตรา 24
ย้อนหลังได้ไม่เกินสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นแบบพิมพ์ตามมาตรา 19
- (2) ในกรณียื่นแบบพิมพ์ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา 24 ย้อนหลังได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาที่กำหนดให้
ยื่นแบบพิมพ์ตามมาตรา 19"

มาตรา 15 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติ
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"ในกรณีที่ผู้รับประเมินซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจไม่พอใจในคำชี้ขาดตามวรรคหนึ่ง เนื่อง
จากเห็นว่าจำนวนเงินซึ่งประเมินไว้นั้น มีจำนวนสูงเกินสมควรให้รัฐวิสาหกิจนั้นนำเรื่องเสนอ
คณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำชี้ขาดตามมาตรา 30 ในการนี้
คณะกรรมการมีอำนาจให้ลดหย่อนค่ารายได้ให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้ตามที่เห็นสมควร มติของคณะ
รัฐมนตรีให้เป็นที่สุด"

มาตรา 16 ให้ยกเลิกความในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 38 ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีนำค่าภาษีไปชำระต่อพนักงานเก็บภาษี ณ สำนักงานเขตที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นนั้นตั้งอยู่ ศาลว่าการ กรุงเทพมหานคร หรือสถานที่อื่นที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ส่วนในเขตเทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ชำระต่อพนักงานเก็บภาษี ณ สำนักงานเทศบาล ศาลว่าการเมืองพัทยา สำนักงานสุขาภิบาล ที่ว่าการอำเภอที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นนั้นตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่นที่นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการ สุขาภิบาล หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้กำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

การชำระภาษีจะชำระโดยการส่งธนาคัติ ตัวแลกเงินของธนาคาร หรือเช็คที่ธนาคารรับรองทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสถานที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยส่งจ่ายให้แก่กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นนั้นตั้งอยู่ หรือโดยการชำระผ่านธนาคาร หรือโดยวิธีอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

การชำระภาษีให้ถือว่า ได้มีการชำระแล้วในวันที่พนักงานเก็บภาษีได้ลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่กรณีการชำระตามวรรคสองให้ถือว่าวันที่ส่งทางไปรษณีย์หรือวันชำระผ่านธนาคารเป็นวันชำระภาษี"

มาตรา 17 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 38 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

"มาตรา 38 ทวิ การชำระค่าภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะกำหนดให้มีการผ่อนชำระก็ได้

วงเงินค่าภาษีที่จะมีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 18 ให้ยกเลิกความในมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 44 ถ้ามิได้มีการชำระค่าภาษีและเงินเพิ่มภายในสี่เดือนตามมาตรา 43 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งค้างชำระค่าภาษี เพื่อนำเงินมาเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายโดยมีต้องขอให้ศาลสั่งหรือออกหมายยึด ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด"

มาตรา 19 บรรดาค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้ยังมีได้ดำเนินการชำระหรือค้างชำระอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นชำระให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจใดที่ค้างชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการสาธารณูปโภค หรือสาธารณูปการตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ก็ให้ค่าภาษีที่ค้างชำระนั้นเป็นอันพับไป

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ไม่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกคืนค่าภาษีหากได้มีการชำระไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 20 ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีให้แก่กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา
สํานักบิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่ยังมีได้ยื่นแบบพิมพ์แสดงรายการทรัพย์สิน
เพื่อเสียภาษี หรือยังมีได้ชำระภาษี หรือชำระภาษียังไม่ครบถ้วน หากผู้นั้นได้ติดต่อขอชำระภาษี
ตามมาตรา 19 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475
และได้นำเงินค่าภาษีไปชำระต่อพนักงานเก็บภาษีภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นโทษทางอาญาและไม่ต้องเสียค่าปรับหรือเงินเพิ่ม สำหรับเงินค่าภาษี
ในส่วนที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 21 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อำนาจ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

(ลงราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 196 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2534)

เทศบัญญัติของเทศบาลนครเชียงใหม่

เรื่อง การจัดเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมบางประเภท พ.ศ. 2497

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497 เทศบาลนครเชียงใหม่ตราเทศบัญญัติไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานครเชียงใหม่ และโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "เทศบัญญัติเรื่องการจัดเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมบางประเภท พ.ศ. 2497"

ข้อ 2 ให้ใช้เทศบัญญัตินี้ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้ว 7 วัน

ข้อ 3 การค้า ซึ่งสถานการณ์ค้าอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ประกอบการค้ามีหน้าที่เสียภาษีเพิ่มเพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร ให้ผู้ประกอบการค้าชำระภาษีเพิ่มต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลตามที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร

ข้อ 4 การซื้อ โภคภัณฑ์ซึ่งสถานที่ค้า โภคภัณฑ์อยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ซื้อหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรซื้อ โภคภัณฑ์เพิ่มเพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร การซื้อ โภคภัณฑ์ประเภทน้ำมันเบนซิน ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเพิ่มตามความในข้อนี้

ข้อ 5 การซื้อโภคภัณฑ์ประเภทน้ำมันเบนซิน ซึ่งสถานที่ค้าอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ซื้อมีหน้าที่ เสียภาษีบำรุงเทศบาลอีกในอัตราอัตราละห้าสตางค์ การเรียกเก็บและการนำส่งสิ่งซึ่งภาษีบำรุงเทศบาล ให้นำความในข้อ 4 วรรค 2 มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 6 การทำสุรา ซึ่งโรงงานสุราอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ได้รับอนุญาตทำสุราเสียภาษีเพิ่ม เพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของภาษีตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ให้ผู้ได้รับอนุญาตทำสุราชำระภาษีเพิ่มตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยสุรา

ข้อ 7 การผลิตเครื่องดื่ม ซึ่งโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ได้รับอนุญาตผลิต เครื่องดื่ม เสียภาษีเพิ่มเพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเครื่องดื่ม ให้ผู้ได้รับอนุญาตผลิตเครื่องดื่มชำระภาษีเพิ่มตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยภาษีเครื่องดื่ม

ข้อ 8 มหรสพ ซึ่งสถานที่มหรสพอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้มีหน้าที่เสียอากรหรือเจ้าของเสีย อากรเพิ่มเพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของอากรมหรสพตามประมวลรัษฎากร

ข้อ 9 การพนัน ซึ่งสถานที่เล่นอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นการ พนัน เสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเพิ่มเพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

ให้ผู้ได้รับอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นการพนัน ชำระค่าธรรมเนียมต่อนักงานเจ้าหน้าที่ของ รัฐบาลที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการพนัน

ข้อ 10 การขายสุรา ซึ่งสถานที่ขายสุรามีอยู่ในเขตเทศบาล ให้ผู้ได้รับอนุญาตขายสุราเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเพิ่มเพื่อเทศบาลอีกในอัตราร้อยละสิบของอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเพิ่มต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยสุรา

ข้อ 11 บรรดาข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวขาว ปลายข้าว และรำข้าว ซึ่งต้องเสียอากรขาออกตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ให้ผู้ส่งออกเสียภาษีบำรุงเทศบาลก่อนส่งออกอีกในอัตราดังต่อไปนี้

- (1) ข้าวกล้อง และข้าวขาว หนึ่งร้อยกิโลกรัมต่อหนึ่งบาท
- (2) ข้าวเปลือก ปลายข้าว และรำข้าว หนึ่งร้อยกิโลกรัมต่อห้าสิบสตางค์

การคำนวณน้ำหนักเพื่อเสียภาษีตามเทศบัญญัตินี้ ถ้ามีเศษตั้งแต่ห้าสิบกิโลกรัมขึ้นไป ให้นับเป็นหนึ่งร้อยกิโลกรัม

ข้อ 12 ภาษีอากร และค่าธรรมเนียมเพิ่มตามเทศบัญญัตินี้ เป็นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ เทศบาลนครเชียงใหม่มอบให้กระทรวง ทบวง กรม มีอำนาจหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ อยู่แล้ว เป็นผู้เรียกเก็บเพื่อนำส่งมอบให้เทศบาล

ในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามเทศบัญญัตินี้ ให้ผู้มีหน้าที่ต้องชำระภาษีอากร และค่าธรรมเนียม ชำระส่วนที่เพิ่มให้เสร็จสิ้นพร้อมกับการชำระภาษีในส่วน of รัฐบาล

ข้อ 13 ให้นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2497

(ลงนาม)

ศรีประกาศ

อนันต์

(หลวงศรีประกาศ)

นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายได้เทศบาลนครเชียงใหม่ และ

จำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

งบประมาณการเชิงนโยบาย
รายไตรมาสที่ พ.ศ. 2550 - 2552

ประเภท	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2530	2531	2532
ภารกิจวิจัยและพัฒน์	5,543,915.82	8,294,321.11	9,014,276.03	8,613,322.06	7,235,816.77	13,291,310.93	12,233,894.63	20,069,843.99	19,137,020.30	20,102,942.01	26,975,474.30	24,029,223.90	26,003,763.41
ภารกิจบำรุงรักษา	690,657.48	856,692.76	899,154.08	876,297.04	821,455.67	1,324,943.64	1,248,544.62	3,412,253.41	2,542,882.04	2,308,637.25	2,987,475.26	3,542,504.66	3,168,172.82
ภารกิจอื่นๆ	787,950.95	730,464.30	789,733.60	838,495.30	879,267.30	925,010.75	966,196.00	1,367,382.00	1,439,932.30	1,488,042.60	1,775,684.60	1,901,680.80	2,216,841.45
ซากปรักหักพัง	672,097.00	635,659.00	581,682.00	428,785.00	611,153.00	638,478.00	533,444.00	544,605.00	700,219.00	588,984.00	531,288.00	415,806.00	395,258.00
ภารกิจการค้า	3,217,610.00	8,550,310.00	7,376,550.00	8,965,537.00	11,184,083.00	12,770,462.00	13,341,181.00	15,387,330.00	16,768,259.00	16,668,536.00	18,133,835.00	24,079,785.00	33,886,762.00
ภารกิจวิชาการและการบริหาร	687,271.00	837,455.95	1,039,903.00	966,562.00	1,214,818.00	1,393,035.00	1,637,542.00	2,366,180.00	3,278,572.00	4,113,914.00	4,060,795.00	4,377,564.00	5,695,328.25
ภารกิจและภารงานนิเทศและกิจการวิจัย	14,889,528.71	12,649,862.87	13,976,413.16	17,469,144.12	21,513,594.12	21,857,689.62	29,890,493.99	26,026,588.00	30,879,380.18	37,404,304.00	39,129,600.00	42,641,460.00	47,199,250.00
ภารงานนิเทศ	2,918,220.40	3,392,304.36	4,238,859.93	4,226,770.99	5,183,736.08	6,669,300.80	6,726,944.62	7,741,701.16	8,502,713.04	9,802,629.50	10,084,767.25	10,547,475.85	14,692,381.66
ภารกิจพัสดุ	2,190,794.08	2,003,809.68	2,081,704.86	2,750,258.71	3,206,223.02	3,437,125.51	4,281,670.58	3,617,435.08	5,754,777.85	3,974,842.07	4,116,977.34	4,932,931.99	6,484,741.13
ภารกิจบริหารงานบุคคล	895,493.76	484,544.30	0.00	1,109,642.75	0.00	1,645,438.99	1,438,747.49	0.00	3,075,389.54	1,998,895.47	2,159,318.59	2,246,872.95	2,238,659.80
ภารกิจบริหารงานทั่วไปและกิจการวิจัย	3,165,931.90	3,985,921.60	3,612,873.48	4,026,344.32	3,939,269.83	5,216,466.37	5,594,843.60	7,088,225.65	7,222,463.63	8,338,499.73	7,522,107.38	3,893,495.97	4,263,298.37
รวม	30,999,499.10	42,451,846.68	45,611,190.14	50,391,819.29	66,789,516.79	69,189,561.61	77,909,933.63	87,621,648.19	99,300,808.88	106,701,646.88	117,477,802.72	123,610,783.12	146,364,668.89

ข้อมูลการจัดเก็บรายได้หมวดเบ็ดเตล็ด แยกตามชนิดของเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2582

ชนิดรายได้	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532
ค่าจำหน่ายเวชภัณฑ์	408,429.50	375,971.75	347,856.50	297,860.00	337,188.00	367,457.00	450,448.00	789,780.50	719,290.50	598,998.00	380,101.80	1,042,270.50	1,189,849.00
เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน	6,826.50	34,373.30	95,003.40	19,969.87	118,483.43	492,552.61	80,146.12	15,330.70	16,745.98	60,429.00	38,456.48	36,598.50	16,828.48
เบ็ดเตล็ดทั่วไป	569,596.88	261,816.00	90,394.00	377,244.60	222,727.50	232,172.36	279,600.48	301,286.75	276,313.50	450,746.43	386,245.30	547,978.87	720,331.88
เงินช่วยเหลือท้องถิ่น	1,811,574.10	2,784,173.80	2,775,924.30	2,877,628.80	2,874,812.80	3,308,845.40	3,888,911.00	4,788,914.70	4,788,529.85	5,131,271.30	4,448,445.60	0.00	0.00
ค่าเขียนแบบก่อสร้างอาคาร	42,158.50	184,423.75	68,423.28	147,063.25	142,464.00	168,082.00	214,795.00	380,288.00	321,473.00	850,801.00	445,800.00	268,556.00	174,700.90
ค่ารักษาคำถามเทศบาล	0.00	227,791.00	187,304.00	226,384.00	159,885.00	558,823.00	531,907.00	559,357.00	591,990.00	391,999.00	255,088.00	264,545.00	264,488.00
ค่าบำรุงโรงพยาบาล	0.00	82,990.00	53,856.00	44,394.00	49,871.00	30,822.00	24,374.00	235,957.00	490,582.00	797,486.00	1,556,542.00	1,871,194.00	1,866,559.00
ค่าคัดค้าน้ำ	0.00	48,770.00	41,410.00	32,140.00	35,196.00	40,226.00	38,385.00	59,330.00	49,840.00	58,427.00	65,827.00	87,411.00	60,388.00
ค่าถ่ายเอกสาร	0.00	4,102.00	1,697.00	3,666.00	4,840.00	8,076.00	6,747.00	6,689.00	15,759.00	0.00	0.00	0.00	504.00
ค่าจำหน่ายหนังสือ	336,372.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	3,166,951.90	3,885,921.70	3,812,873.48	4,026,344.82	3,989,283.83	5,216,468.37	5,594,848.61	7,088,325.85	7,222,468.69	8,338,489.73	7,522,107.38	9,885,485.87	4,269,298.87

จำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร
2520	105,230
2521	106,886
2522	97,839
2523	100,146
2524	101,394
2525	104,190
2526	150,499
2527	153,537
2528	155,471
2529	158,857
2530	158,881
2531	162,044
2532	164,382

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

รายนามผู้ว่าราชการ และคณะเทศมนตรี

เทศบาลนคร เชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

รายนามผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2536

ลำดับที่	นาม	วันเข้ารับตำแหน่ง	วันที่พ้นจากตำแหน่ง
19	นายชลอ ธรรมศิริ	1 กรกฎาคม 2518	11 พฤษภาคม 2520
20	นายประเทือง สิทธิพงศ์	22 พฤษภาคม 2520	22 พฤษภาคม 2523
21	นายไชยา พุนศิริวงศ์	1 กรกฎาคม 2523	20 กันยายน 2530
22	ดร.ไพรัชต์ เตชะรินทร์	1 กรกฎาคม 2530	26 พฤษภาคม 2534
23	นายชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์	26 มิถุนายน 2534	30 กันยายน 2536

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายนามคณะเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2536

ชุดที่ 32 สมัยที่ 12 เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2519-28 กุมภาพันธ์ 2521

1. นายจรัส ศุขเกษม เป็นนายกเทศมนตรี
2. นายซุหน์ พุกกะชาติกุล เป็นเทศมนตรี
3. นายวิทยา กระแสชัย เป็นเทศมนตรี
4. นายสถิต คณะพงษ์ เป็นเทศมนตรี
5. นายประเวศ เขมณะศิริ เป็นเทศมนตรี

ออกโดยลาออก

ชุดที่ 33 สมัยที่ 12 เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2521-13 ธันวาคม 2523

1. นายซุหน์ พุกกะชาติกุล เป็นนายกเทศมนตรี
2. นายประเวศ เขมณะศิริ เป็นเทศมนตรี
3. นายวิทยา กระแสชัย เป็นเทศมนตรี
4. นายแพทย์มนู แมนมนตรี เป็นเทศมนตรี
5. นายสิงห์คำ พรหมบุตร เป็นเทศมนตรี

ออกตามวาระ

ชุดที่ 34 สมัยที่ 13 เข้ารับตำแหน่งวันที่ 16 มิถุนายน 2523-31 พฤษภาคม 2526

1. ร.อ.กนก รัตน์ชัย เป็นนายกเทศมนตรี
2. นายพิรุณ อินทรารุท เป็นเทศมนตรี
3. นายแพทย์มนู แมนมนตรี เป็นเทศมนตรี
4. นายศรีสวัสดิ์ อาวิพันธ์ เป็นเทศมนตรี
5. นางเยาวลักษณ์ คล่องคำวนการ เป็นเทศมนตรี

ออกโดยลาออก

ชุดที่ 35 สมัยที่ 13 เข้ารับตำแหน่งวันที่ 1 มิถุนายน 2526-7 สิงหาคม 2528

1. นายศรีสวัสดิ์ อาวิพันธ์ เป็นนายกเทศมนตรี
2. นายพิรุณ อินทรารุท เป็นเทศมนตรี
3. นางเยาวลักษณ์ คล่องคำวนการ เป็นเทศมนตรี
4. นายไพบูลย์ พลบุตร เป็นเทศมนตรี
5. นายมนัส ศรีมหาราช เป็นเทศมนตรี

ออกตามวาระ

ชุดที่ 36 สมัยที่ 14 เข้ารับตำแหน่งวันที่ 9 สิงหาคม 2528-28 กันยายน 2533

1. นายวรกร ดันตราพันธ์ เป็นนายกเทศมนตรี
2. นายสัตย์ชัย โอสถาพันธ์ เป็นเทศมนตรี
3. นายสมบูรณ์ กัณหะปา เป็นเทศมนตรี

4. นายวาทย์ วิบูลสันติ เป็นเทศมนตรี

5. นายสมศักดิ์ บุญตระกูลพูนทวี เป็นเทศมนตรี

ออกตามวาระ

ชุดที่ 37 สมัยที่ 15 เข้ารับตำแหน่งวันที่ 8 ตุลาคม 2533-2536

1. นายวรกร ตันตราพันธ์ เป็นนายกเทศมนตรี

2. นายประเสริฐ ธนาฤทธิ์ เป็นเทศมนตรี

3. นายเสวก กิตติกุล เป็นเทศมนตรี

4. นายวาทย์ วิบูลสันติ เป็นเทศมนตรี

5. นายสมศักดิ์ บุญตระกูลพูนทวี เป็นเทศมนตรี

หมายเหตุ จากหนังสืออนุสรณ์วันเปิดสำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่ 10 ธันวาคม 2489 และ

สมุดจ่ายเงิน ของแผนกธุรการสำนักปลัดเทศบาล สมุดประกาศเกี่ยวกับสภาเทศบาลฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางประไพพิศ ลลิตาภรณ์

วัน เดือน ปี เกิด 17 พฤษภาคม 2503

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา

ชื่อสถาบัน

ปีการศึกษาที่จบ

ประกาศนียบัตรการศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนวัดสังเวช

พ.ศ. 2520

ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2524

(สาขาการเงินการธนาคาร,

เกียรตินิยม อันดับ 2)

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ระดับ 6

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานอธิการบดี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved